

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa H. K. i E. K.
przeciwko M. W. i Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w E.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) nie obciąża powodów kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powodowie H. K. i E. K. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie I ACa [...]. Skarżący wskazali na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, gdyż Sąd Apelacyjny dopuścił się naruszenia przepisów postępowania, a naruszenie to miało istotny wpływ na wynik sprawy.

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, że odwołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, niepubl.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, UK 317/ 07, niepubl.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, niepubl.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.).

W ocenie Sądu Najwyższego nie zostały spełnione przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W związku z podstawą odpowiedzialności

pozwanego komornika sądowego oraz Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Okręgowego w E. istotne w sprawie było stwierdzenie, czy komornik wyrządził szkodę swym bezprawnym działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu czynności. Dopiero konsekwencją tego stwierdzenia jest solidarna odpowiedzialność Skarbu Państwa. Z kolei solidarna odpowiedzialność Skarbu Państwa pozostająca w związku z pozycją ustrojową komornika sądowego, który jest funkcjonariuszem publicznym działającym w imieniu państwa, a nie wierzyciela. Wbrew twierdzeniom skarżących zarówno Sąd Okręgowy jak i Sąd Apelacyjny dokonał oceny zgodności z prawem działań komornika pod kątem bezprawności polegających na niepodjęciu przez pozwaną komornik czynności zmierzających do dokonania prawidłowego opisu i oszacowania nieruchomości. Dlatego te twierdzenia skarżących nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podobnie należy ocenić pozostałe uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparte na jej oczywistej zasadności. Sądy obu instancji, uwzględniając obowiązujący w czasie prowadzonej egzekucji stan prawny, jako istotną okoliczność przytoczyły sporządzenie opisu i oszacowanie nieruchomości przed upływem roku od daty jego sporządzenia operatu szacunkowego. Do tej kwestii odniósł się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 stycznia 2018 r. (II CSK 117/17, OSNC-ZD 2019, nr A, poz. 6) wskazując, że warunki rynkowe, stanowiące podstawę do wyceny nieruchomości, są z istoty rzeczy zmienne, art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stanowi, że operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, w którym został sporządzony, co do zasady przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, natomiast po upływie tego okresu jego wykorzystanie jest dopuszczalne po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego zgodnie z art. 156 ust. 4 u.g.n.

Według Sądu pierwszej instancji, powodowie nie wykazali, że komornik dysponował informacjami o zmianach w stanie nieruchomości dokonanych w okresie pomiędzy sporządzeniem operatu szacunkowego a wydanym w dniu 29 stycznia 2009 r. postanowieniem w przedmiocie opisu i oszacowania. Sąd drugiej instancji akceptując te ustalenia podniósł, że powodowie w toku postępowania

egzekucyjnego nie podejmowali żadnych skutecznych czynności bezpośrednio zmierzających do podważenia operatu szacunkowego ani później opisu i oszacowania nieruchomości. Ich skarga na opis i oszacowanie została prawomocnie odrzucona ze względu na wniesienie jej po upływie ustawowego terminu. Podnoszone w tym zakresie w skardze kasacyjnej okoliczności odnoszące się do zaniechań komornika nie dają podstaw do uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną.

Konkludując, w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżących przesłanka opisana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uwzględniając charakter sprawy, sytuację osobistą i majątkową powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c. odstąpił od obciążania ich kosztami postępowania kasacyjnego.